

מנחות ג

עניין: מעשיה מוכיחין עליה

המקנה קידושין דף מ

נראה דיש לפרש מה שאמרו חז"ל שהקב"ה מצרף מחשבה טובה למעשה ולא אמר שהקב"ה מחשיב למעשה והוא שאמרו חז"ל כל העושה מצוה אחת קונה לו סניגור אחד וכל העובר עבירה אחת קונה לו קטיגור אחד והוא ענין המלאך שנברא בעשיית המצוה ויש בו בחינות גוף ונשמה כי במעשה המצוה נברא גוף המלאך ובמחשבה נבראה נשמה למלאך והנה במחשבת המצוה לבד אף שנבראה ממנו נשמה של המלאך מ"מ אין המלאך בשלימות, וכן כשאדם עושה מצוה בלא כוונה אינו בריאת המלאך אלא כגוף בלא נשמה ובחסד השי"ת כשאדם מחשב איהו מחשבה אף שלא עשה מעשה ואח"כ עשה מעשה שלא לשמה או שלא בכוונה שמצרף שניהם יחד שנותן הנשמה בתוך הגוף אף שלא נתהוה ביחד וזהו לשון מצרף מחשבה טובה למעשה, אבל בעביר' אע"פ שהאדם מהרהר בעביר' ובפעם אחרת עושה חטא בשוגג אין הקב"ה מצרף המחשב' רעה למעש' לעשות קטיגור שלם וכיון שהם נפרדים שניהם אין מועילין כלום

נועם אלימלך פרשת מצורע

וג"ל ע"פ דאיתא בגמ' (קדושין מ.) מחשבה טובה הקב"ה מנרפה למעשה יראה לפרש הלשון לירוף שהיה לו לומר מחשבה למעשה * דהנה המחשבה שאדם מחשב חיזה דבר נודאי אין זה שום פני' כי מי יודע זו. ואם אדם מחשב לעשות מצוה או עסק התורה ולא עשה מחמת חיזה חונק * ואדם אחר עוסק בתורה או צמאות רק שמכוון זה חיזה פניה הקב"ה מנרף את העושה זאת למחשבתו של הנדק והוא כאלו הוא עושה המעשה ההוא ולכך זכה נוטל חלקו וחלק חבירו (תגינה טו.) פי' כנ"ל אם זכה לטהר את מחשבתו תמיד ומחשב לעשות מצוה ונתחטלו ממנה מכח חיזה קיצה נוטל המנו' של חבירו שעשה צמח' חבל לא מחשב' ונשלם אח"כ עי"ז מצוה שלימה * וזהו

קרו אורה דף ד.

ומ"ש רש"י ז"ל בסוגין דהא דמחשבה דמינכרא גרע הוא משום שלא יאמרו מותר לשנות בקדשים, יש לדקדק דאשכחן מחשבה דכשרה אע"ג דאיסורא עביד כמו חטאת חלב לשם חטאת דם אטו מותר לשנות ואפ"ה כשירה. ולמה הוצרך לגזירה זו והא איכא למימר בפשיטות דמחשבה שנראה השקר היא מחשבה פסולה יותר מהיכא דלא נראה. ולקמן דף מ"ט

לקח טוב לרבי יוסף ענגיל כלל ח'

י) מנחת עוד חשש שמא יאמרו דלאורייתא, צש"ס מנחות (ג:), דסבירא ליה לרבה התם דמחשבה בקדשים אין ראוי שתפסול כל כך היכא דהמעשה מוכיח היפוך מחשבתו (כגון צקומץ מנחת מחבת לשם מנחת מרחשת, דהכל רואין שהוא מחבת ושאין הדבר כמו שחושב), כמו שהיא פוסלת היכא דאין המעשה מוכחת להיפוך (כגון מקטיר מנחת ראובן לשם מנחת שמעון וכדומה). ורבה ורב אשי (שם ג:) פליגי עליה וסבירא להו להיפוך, דאדרבה מחשבה שהמעשה מוכחת על היפוכה יותר ראוי שתפסול מהיכא דאין המעשה היפוכה, ופלוגתייהו שם הוא דדינא דלאורייתא, עיין שם היטב. וברש"י שם (ג: ד"ה ה"ק) כתב וז"ל: רבא ורב אשי סבירא להו דמחשבה שהיא גלויה לכל שהוא מכוז כל שכן שפוסלת, והכי מתרצי לקמן - אדרבה מחשבה דמינכרא שהיא שקר פסל רחמנא, שמא יאמרו מותר לשנות בקרבנות, עכ"ל. ומבואר להדיא דשייך חשש שמא יאמרו גם דלאורייתא.

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHALASHON